

Sygn. akt XXVIII C 17192/21

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 02 lipca 2024 roku

Sąd Okręgowy w Warszawie, XXVIII Wydział Cywilny, w składzie:

Przewodniczący: sędzia Katarzyna Dawid – Birska

Protokolant: sekretarz sądowy Elżbieta Gułajska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 02 lipca 2024 roku w Warszawie

sprawy z powództwa **M. K.**

przeciwko (...) **S.A. z siedzibą w W.**

o ustalenie i o zapłatę ewentualnie o ustalenie

I. ustala, że umowa NR (...) o kredyt hipoteczny dla osób fizycznych (...) waloryzowany kursem CHF z dnia 14 października 2008 roku jest nieważna;

II. zasądza od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 340 377,57 zł (trzysta czterdzieści tysięcy trzysta siedemdziesiąt siedem złotych i pięćdziesiąt siedem groszy) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie, liczonymi:

a) od kwoty 138 000,45 zł (sto trzydzieści osiem tysięcy i czterdzieści pięć groszy) od dnia 14 maja 2021 roku do dnia zapłaty,

b) od kwoty 202 377,12 zł (dwieście dwa tysiące trzysta siedemdziesiąt siedem złotych i dwanaście groszy) od dnia 30 lipca 2022 roku do dnia zapłaty;

III. oddala powództwo w pozostałym zakresie;

IV. zasądza od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 6 464 zł (sześć tysięcy czterysta sześćdziesiąt cztery złote) tytułem zwrotu kosztów postępowania, w tym kwotę 5 400 zł (pięć tysięcy czterysta złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego – wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie, liczonymi od uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty.

Sygn. akt XXVIII C 17192/21

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 02 lipca 2024 roku

W pozwie, złożonym w dniu 24 lutego 2021 roku (k. 74 – data nadania paczki pocztowej) przeciwko (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W. (dalej też jako: (...) S.A.” lub „Bank”), M. K. wniósł o:

1. zasądzenie od strony pozwanej na jego rzecz kwoty 125 024,38 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie, liczonymi od dnia 24 grudnia 2020 roku do dnia zapłaty;

2. ustalenie na podstawie art. 189 k.p.c., że wskazane w petitum pozwu postanowienia umowy kredytu nr (...) z dnia 14 października 2008 roku, zawartej pomiędzy nim a (...) Bankiem S.A., w zakresie odnoszącym się do waloryzacji/indeksacji kredytu, są bezskuteczne wobec niego, tj. nie wiążą go.

Ewentualnie, na wypadek oddalenia powyższego żądania o ustalenie, powód wniósł o:

1. ustalenie na podstawie art. 189 k.p.c., że umowa kredytu nr (...) z dnia 14 października 2008 roku, zawarta pomiędzy nim a (...) Bankiem S.A., jest nieważna;
2. zasądzenie od strony pozwanej na jego rzecz kwoty 138 000,45 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie, liczonymi od dnia 24 grudnia 2020 roku do dnia zapłaty.

Powód wniósł także o zasądzenie od strony pozwanej na jego rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia prawomocności orzeczenia do dnia zapłaty, jak również kwoty 17 zł tytułem zwrotu opłaty skarbowej od każdego pełnomocnictwa udzielonego w sprawie.

Uzasadniając żądania pozwu, powód wyjaśnił, że ich podstawę faktyczną stanowi, zawarta pomiędzy nim a (...) Bank S.A. w dniu 14 października 2008 roku, umowa nr (...) o kredyt hipoteczny dla osób fizycznych (...) waloryzowany kursem CHF, na podstawie której Bank wypłacił kwotę 364 500,01 zł, którą przeliczył na saldo zadłużenia w walucie CHF. Podał, że w okresie od 14 października 2008 roku do dnia 26 listopada 2020 roku dokonał spłaty rat kapitałowo – odsetkowych w wysokości 305 249,49 zł. Następnie powód zarzucił, iż postanowienia spornej umowy kredytu, odnoszące się do waloryzacji, tj. § 1 ust. 3 i 3A, § 7 ust. 1, § 11 ust. 2 i 4, § 13 ust. 6 umowy oraz § 1 ust. 2 i § 25 ust. 2 Regulaminu, wypełniają dyspozycję art. 385⁽¹⁾ § 1 k.c. i stanowią postanowienia abuzywne oraz przedstawił argumenty na poparcie tego zarzutu. Dodatkowo wskazał, iż postanowienie § 11 ust. 4 umowy jest identyczne z klauzulą wpisaną do rejestru klauzul niedozwolonych pod nr 5743. Kolejno powód podniósł, iż posiada interes prawny w żądaniu ustalenia. Następnie zarzucił, że sporna umowa kredytu sprzeczna jest z art. 353⁽¹⁾ k.c. oraz z zasadami współżycia społecznego. Na zakończenie powód uzasadnił wysokość dochodzonych roszczeń pieniężnych, zgłoszonych jako główne i ewentualne (k. 5 – 28v – pozew).

W odpowiedzi na pozew strona pozwana (...) S.A. z siedzibą w W. wniosła o oddalenie powództwa w całości i o zasądzenie od powoda na swoją rzecz zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty.

Uzasadniając swoje stanowisko procesowe, strona pozwana w pierwszej kolejności podniosła, że roszczenie powoda o zapłatę jest przedawnione. Kolejno opisała okoliczności zawarcia spornej umowy kredytu oraz wskazała, że w chwili składania wniosku kredytowego powód posiadał wykształcenie wyższe i pracował jako programista. Podkreśliła, że powód od 01 lipca 2009 roku miał możliwość spłaty kredytu bezpośrednio w walucie CHF. Zarzuciła, że powód nie posiada interesu prawnego w żądaniu ustalenia.

W dalszej części uzasadniania odpowiedzi na pozew strona pozwana podniosła, że przedmiotowa umowa kredytu nie jest sprzeczna z art. 69 ustawy Prawo bankowe, z art. 353¹ k.c., ani z zasadami współżycia społecznego. Kolejno odniosła się do zarzutów powoda, dotyczących abuzywności kwestionowanych postanowień umowy, podnosząc, iż nie stanowią one postanowień niedozwolonych, a nawet jeżeli tak uznać, to nie prowadzi to do nieważności całej umowy, gdyż wówczas do przeliczeń kursowych można by zastosować średnie kursy NBP (k. 82 – 134v – odpowiedź na pozew).

Pismem, datowanym na dzień 16 maja 2022 roku, a złożonym w dniu 17 czerwca 2022 roku(data prezentaty Biura Podawczego Sądu), powód zmodyfikował żądania pozwu, wnosząc o:

1. zasądzenie od strony pozwanej na jego rzecz kwoty 340 377,57 zł, tytułem zwrotu świadczenia nienależnego, wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie, liczonymi od kwoty 263 024,83 zł od dnia 24 grudnia 2020 roku do dnia zapłaty, a od kwoty 77 352,74 zł od dnia następującego po dniu doręczenia stronie pozwanej tego pisma do dnia zapłaty;

3. ustalenie na podstawie art. 189 k.p.c., że umowa kredytu nr (...) z dnia 14 października 2008 roku, zawarta pomiędzy nim a (...) Bankiem S.A., jest nieważna.

Ewentualnie, na wypadek oddalenia żądania głównego o ustalenie, powód wniósł o ustalenie na podstawie art. 189 k.p.c., że wskazane w petitum tego pisma postanowienia umowy kredytu nr (...) z dnia 14 października 2008 roku, zawartej pomiędzy nim a (...) Bankiem S.A., w zakresie odnoszącym się do waloryzacji/indeksacji kredytu, są bezskuteczne wobec niego, tj. nie wiążą go.

Ponadto powód wniósł o zasądzenie od strony pozwanej na jego rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia prawomocności orzeczenia do dnia zapłaty, jak również kwoty 17 zł tytułem zwrotu opłaty skarbowej od każdego pełnomocnictwa udzielonego w sprawie (k. 191 – 193– pismo procesowe powoda z dnia 17 czerwca 2022 roku – modyfikacja powództwa).

Strona pozwana pismem z dnia 03 sierpnia 2022 roku, stanowiącym odpowiedź na modyfikację powództwa, podtrzymała dotychczas wyrażone stanowisko w sprawie, wnosząc o oddalenie powództwa w całości (k. 216 – 221v– pismo procesowe strony pozwanej z dnia 03 sierpnia 2022 roku).

Na rozprawie w dniu 02 lipca 2024 roku, bezpośrednio poprzedzającej ogłoszenia wyroku, pełnomocnik strony pozwanej został zobowiązany do wskazania, czy Bank w okresie od 14 października 2008 roku do 05 maja 2022 roku zaksięgował spłaty powoda w wysokości 340 377,57 zł, a jeżeli w innej wysokości, to w jakiej – pod rygorem uznania, że wysokość spłat podana przez powoda jest pomiędzy stronami bezsporna. Wobec niewdania się przez stronę pozwaną w merytoryczny spór co do wysokości spłat powoda w powyższym okresie, Sąd uznał wysokość tych spłat, podaną przez powoda, za bezsporną pomiędzy stronami. Ostatecznie pełnomocnicy stron, w ich imieniu, podtrzymali dotychczasowe stanowiska procesowe i argumentację w sprawie (k. 250 – 250v – protokół z rozprawy z dnia 02 lipca 2024 roku).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W 2008 roku M. K. planował kupić lokal, aby w nim zamieszkać. Nie posiadał wystarczających własnych środków pieniężnych na realizację tego celu, dlatego zamierzał zaciągnąć kredyt. Aby uzyskać informację o ofertach kredytowych banków, skorzystał z usług doradcy z firmy (...), który poinformował go, że nie ma on zdolności na uzyskanie kredytu złotowego i zarekomendował mu kredyt, powiązany z walutą frank szwajcarski (CHF) w (...) Banku S.A. Doradca nie wyjaśniał mu mechanizmów przeliczeń walutowych, jakie miały być stosowane przez bank na podstawie tej umowy. Nie informował go o tym, kto i w jaki sposób będzie ustalał kursy waluty CHF, stosowane do tych przeliczeń. Nie omawiał z nim ryzyk, związanych z tą umową. Nie rozmawiano o możliwości negocjowania postanowień tej umowy.

(**dowód:** k. 250v – 251 – przesłuchanie powoda M. K. w charakterze strony)

W dniu 19 sierpnia 2008 roku M. K. podpisał, wypełniony na druku (...), „wniosek o udzielenie kredytu / pożyczki (...)”.

Jako wnioskowaną kwotę kredytu wpisano „364 500 ” zł. Jako walutę kredytu z pięciu wariantów „PLN”, „CHF”, „USD”, „EUR” i „GBP” zaznaczono kwadrat przy „CHF”. Jako przeznaczenie kredytu zaznaczono „zakup 2 lokum”, „lokal mieszkalny”, „rynek wtórny”, „refinansowanie poniesionych nakładów związanych z budową/zakupem” oraz wpisano okres kredytowania „360 miesięcy”.

We wniosku wskazano, że M. K. ma wykształcenie wyższe, jest zatrudniony na podstawie umowy o pracę w spółce akcyjnej w branży „pozostałe branże” na stanowisku projektant programista w(...). Zaznaczono, że wnioskodawca nie prowadzi działalności gospodarczej.

(**dowód:** k. 137 – 141 – kserokopia wniosku kredytowego)

M. K. w dniu 17 września 2008 roku podpisał sporządzone na druku Banku, „Oświadczenie dla kredytów i pożyczek hipotecznych”. W jego treści wskazano m.in. że przedstawiciel (...) Bank SA przedstawił mu w pierwszej kolejności ofertę kredytu w polskim złotym. Po zapoznaniu się z tą ofertą zdecydował on, iż dokonuje wyboru oferty kredytu hipotecznego denominowanego w walucie obcej, mając pełną świadomość ryzyka związanego z tym produktem, a w szczególności tego, że niekorzystna zmiana kursu waluty spowoduje wzrost comiesięcznych rat spłaty kredytu oraz wzrost całego zadłużenia. Podano, że wnioskodawca został poinformowany przez przedstawiciela (...) Banku SA o kosztach obsługi kredytu w wypadku niekorzystnej zmiany kursu walutowego oraz zmiany stopu procentowej, tj. o możliwości wzrostu raty kapitałowo – odsetkowej. Wskazano, że informacje te zostały przedstawione w postaci symulacji wysokości rat kredytu.

(**dowód:** k. 142 – poświadczona za zgodność z oryginałem kserokopia „Oświadczenia dla kredytów i pożyczek hipotecznych”, podpisanego przez powoda)

W dniu 06 października 2008 roku Bank wydał decyzję kredytową w przedmiocie powyższego wniosku, określając w niej warunki umowy kredytu.

(**dowód:** k. 143 – 145 – kserokopia decyzji kredytowej)

W dniu 14 października 2008 roku M. K. (dalej też jako „Kredytobiorca”) oraz (...) Bank S.A. z siedzibą w W. (dalej też jako (...) lub „Bank”) zawarli umowę Nr (...) o kredyt hipoteczny dla osób fizycznych (...) waloryzowany kursem CHF (dalej też jako „Umowa”).

W § 1 ust. 1 Umowy wskazano, że celem kredytu jest finansowanie zakupu prawa odrębnej własności lokalu mieszkalnego nr (...) oraz udziału w lokalu niemieszkalnym – garaż(...), z którym związane jest prawo wyłącznego korzystania z miejsca postojowego nr (...) położonych w W. przy ulicy (...) oraz refinansowanie poniesionych nakładów związanych z zakupem przedmiotowego lokalu i miejsca postojowego.

Zgodnie z § 1 ust. 2 i 3 Umowy kwota kredytu miała wynosić 364 500,00 zł a walutą waloryzacji kredytu miał być CHF.

W § 1 ust. 3A Umowy wskazano, że kwota kredytu wyrażona w walucie waloryzacji na koniec dnia 03 października 2008 roku według kursu kupna waluty z tabeli kursowej (...) Banku SA wynosiła 171 505,19 CHF. Podano, że kwota ta miała charakter informacyjny i nie stanowiła zobowiązania Banku, a wartość kredytu wyrażona w walucie obcej w dniu uruchomienia kredytu, mogła być różna od podanej.

Okres kredytowania wynosić miał 360 miesięcy, tj. od dnia 14 października 2008 do dnia 05 listopada 2038 (§ 1 ust. 4 Umowy).

§ 1 ust. 8 Umowy stanowił, że na dzień wydania decyzji kredytowej przez (...) oprocentowanie kredytu wynosiło 4,18 % a marża (...) wynosiła 1,25%. W okresie ubezpieczenia spłaty kredytu w (...) S.A. dokonanego zgodnie z § 3 ust. 6 pkt 1) oprocentowanie kredytu ulegało podwyższeniu o 1,00 p.p. i wynosić miało 5,18 %. Po zakończeniu okresu ubezpieczenia obniżenie oprocentowania kredytu o 1,00 p.p. następować miało od daty spłaty najbliższej raty.

W § 3 Umowy wskazano prawne zabezpieczenia kredytu w postaci: hipoteki kaucyjnej wpisanej na pierwszym miejscu do kwoty 546 750,00 zł, ustanowionej na kredytowanej nieruchomości; przelewu na rzecz (...) praw z polisy ubezpieczeniowej od ognia i innych zdarzeń losowych nieruchomości, obciążonej hipoteką; ubezpieczenia niskiego wkładu własnego kredytu w (...) S.A. na 36-miesięczny okres ubezpieczenia; przelewu na rzecz(...)praw z tytułu umowy ubezpieczenia na życie zawartej przez Kredytobiorcę na kwotę nie niższą niż 364 500,00 zł; na okres przejściowy do czasu przedłożenia w (...) odpisu z księgi wieczystej nieruchomości potwierdzającego prawomocny wpis hipoteki ustanowionej na rzecz (...) – ubezpieczenie spłaty kredytu w (...) SA.

§ 5 ust. 1 Umowy stanowił, że wypłata kredytu miała nastąpić w złotych polskich, przy czym kwota 349 500,00 zł miała być przekazana na rachunek wskazany w akcie notarialnym; kwota 15 000,00 zł – na rachunek Kredytobiorcy celem refinansowania poniesionych nakładów związanych z zakupem przedmiotowego lokalu i miejsca postojowego.

Stosownie do § 6 ust. 1 Umowy spłata kredytu miała następować na podstawie nieodwołalnego, przez czas trwania Umowy, zlecenia dokonywania przelewu z rachunku (...).

Stosownie do treści § 7 ust. 1 Umowy (...) miał udzielić Kredytobiorcy na jego wniosek kredytu hipotecznego waloryzowanego kursem kupna waluty CHF wg tabeli kursowej (...) Banku S.A. Kwota kredytu wyrażona w CHF walucie miała być określona na podstawie kursu kupna waluty CHF z tabeli kursowej (...) Banku S.A. z dnia i godziny uruchomienia kredytu.

§ 10 ust. 1 Umowy stanowił, że kredyt oprocentowany był według zmiennej stopy procentowej, która w dniu wydania decyzji kredytowej przez (...) ustalona była w wysokości określonej w § 1 ust. 8.

Stosownie do § 11 ust. 1 Umowy Kredytobiorca zobowiązał się do spłaty kapitału wraz z odsetkami miesięcznie w ratach kapitałowo – odsetkowych w terminach i kwotach zawartych w harmonogramie spłat.

§ 11 ust. 4 Umowy stanowił, że raty kapitałowo – odsetkowe miały być spłacane w złotych po uprzednim ich przeliczeniu wg kursu sprzedaży CHF z tabeli kursowej (...) Banku S.A., obowiązującego na dzień spłaty z godziny 14:50.

Zgodnie z § 12 ust. 1 Umowy Kredytobiorca zlecił i upoważnił (...) do pobierania środków pieniężnych na spłatę kapitału i odsetek z tytułu udzielonego kredytu z rachunku eKonto.

W § 13 ust. 6 Umowy wskazano, że wcześniejsza spłata całości kredytu lub raty kapitałowo – odsetkowej, a także spłata przekraczająca wysokość raty miały powodować, że kwota spłaty miała być przeliczona po kursie sprzedaży CHF z tabeli kursowej (...) Banku S.A., obowiązującym na dzień i godzinę spłaty.

Zgodnie z § 26 ust. 1 Umowy jej integralną część stanowił „Regulamin udzielania kredytów i pożyczek hipotecznych dla osób fizycznych w ramach(...)” a Kredytobiorca oświadczył, że zapoznał się z tym dokumentem i uznał jego wiążący z charakter.

W § 29 ust. 1 Umowy wskazano, że Kredytobiorca oświadczył, że został dokładnie zapoznany z warunkami udzielania kredytu złotowego waloryzowanego kursem waluty obcej, w tym w zakresie zasad dotyczących spłaty kredytu i w pełni je zaakceptował oraz że Kredytobiorca oświadczył, że jest świadomy, iż z kredytem waloryzowanym związane jest ryzyko kursowe, a jego konsekwencje wynikające z niekorzystnych wahań kursu złotego wobec walut obcych, mogą mieć wpływ na wzrost kosztów obsługi kredytu.

W § 29 ust. 2 Umowy wskazano, że Kredytobiorca oświadczył, że został dokładnie zapoznany z kryteriami zmiany stóp procentowych kredytów obowiązującymi w(...)oraz zasadami modyfikacji oprocentowania kredytu i w pełni je zaakceptował.

(**dowód:** k. 35 – 39– kserokopia umowy nr 00437160/2008 o kredyt hipoteczny dla osób fizycznych (...) waloryzowany kursem CHF)

Zgodnie z § 1 ust. 2 Rozdziału III „Regulaminu udzielania kredytów i pożyczek hipotecznych dla osób fizycznych w ramach (...) hipotecznych” (dalej też jako „Regulamin”) (...)udzielał kredytów/pożyczek hipotecznych złotych waloryzowanych kursem następujących walut obcych: USD/EURO/CHF lub innych walut obcych wskazanych przez (...) według tabeli kursowej mBanku.

Stosownie do § 25 ust. 2 Rozdziału VIII Regulaminu wysokość każdej raty odsetkowej lub kapitałowo – odsetkowej kredytu/pożyczki hipotecznej waloryzowanego kursem waluty obcej miała być określona w tej walucie, natomiast jej

splata miała być dokonywana w złotych po uprzednim jej przeliczeniu wg kursu sprzedaży danej waluty, określonym w tabeli kursowej(...) na dzień spłaty.

(**dowód:** k. 40 – 47 – wydruk Regulaminu udzielania kredytów i pożyczek hipotecznych dla osób fizycznych w ramach (...) hipotecznych)

Na podstawie powyższej Umowy Bank w dniu 23 października 2008 roku wypłacił jednorazowo kwotę 364 500,01 zł, przeliczając ją jednocześnie na zadłużenie Kredytobiorcy w walucie CHF, stosując ustalony przez siebie kurs kupna tej waluty z dnia wypłaty.

(**dowód:** k. 56 – kserokopia zaświadczenia Banku z dnia 26 listopada 2020 roku)

W wykonaniu powyższej Umowy w okresie od 14 października 2008 roku do 05 maja 2022 roku Bank pobrał od Kredytobiorcy łącznie tytułem spłaty kredytu kwotę 340 377,57 zł.

(**fakt bezsporny** – k. 250v oraz **dowód** : k. 56 – 59 – kserokopia zaświadczenia Banku z dnia 26 listopada 2020 roku, k. 60 – 63v – kserokopia zaświadczenia Banku z dnia 27 listopada 2020 roku, k. 195 – 203v – wydruki potwierdzeń wykonania operacji)

Pismem z dnia 25 listopada 2020 roku pełnomocnik Kredytobiorcy, w jego imieniu, skierował do Banku reklamację, w której zarzucił, iż postanowienia Umowy, dotyczące indeksacji, stanowią klauzule abuzywne. Ponadto wezwał Bank do zapłaty kwoty 105 578 zł oraz kwoty, stanowiącej sumę wszystkich świadczeń pobranych bezpośrednio w walucie waloryzacji, ewentualnie kwoty, stanowiącej sumę wszystkich spełnionych świadczeń na rzecz Banku, w terminie 30 dni od otrzymania reklamacji.

(**dowód** : k. 64 – 68 – kserokopia reklamacji z dnia 25 listopada 2020 roku)

W odpowiedzi na powyższą reklamację Bank pismem z dnia 23 grudnia 2020 roku poinformował, iż rozpoznał ją negatywnie.

(**dowód:** k. 69 – 71 – kserokopia pisma Banku z dnia 23 grudnia 2020 roku)

Środki pieniężne, pochodzące z powyższej Umowy kredytu, zostały przeznaczone na zakup lokalu mieszkalnego, który służył zaspokojeniu potrzeb mieszkaniowych Kredytobiorcy do 2012 roku. Od tego czasu lokal ten jest przez Kredytobiorcę wynajmowany.

Kredytobiorca nigdy nie prowadził działalności gospodarczej.

O tym, że w w/w Umowie mogą znajdować się postanowienia niedozwolone Kredytobiorca uświadomił sobie na początku 2021 roku, po konsultacji z prawnikiem.

(**dowód:** k. 250v – przesłuchanie powoda M. K. w charakterze strony)

W 2013 roku nastąpiła zmiana nazwy (...) Banku S.A. z siedzibą w W. na (...) S.A. z siedzibą w W..

Do chwili zamknięcia rozprawy w niniejszej sprawie Bank nie wypłacił Kredytobiorcy żądanej przez niego kwoty.

(**fakty bezsporne**)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił przede wszystkim na podstawie wskazanych w jego opisie dowodów z kserokopii dokumentów oraz z zeznań powoda.

Dowody z dokumentów Sąd ocenił jako wiarygodne. Strony postępowania nie kwestionowały, że oświadczenia w nich zawarte zostały złożone przez osoby, które podpisały te dokumenty. Nie kwestionowały także prawdziwości i autentyczności dokumentów złożonych w zwykłych kserokopiach. Sąd nie znalazł także podstaw, aby z urzędu

powiązać wątpliwości odnośnie ich wiarygodności i mocy dowodowej w zakresie, w jakim stanowiły podstawę ustaleń faktycznych w niniejszej sprawie.

Odnośnie dowodu z przesłuchania powoda wskazać należy, iż w swoich zeznaniach zrelacjonował on przebieg zdarzeń związanych z zawarciem Umowy kredytu, akcentując, że oferta kredytu, powiązanego z walutą CHF została mu przedstawiona jako korzystna dla niego oraz że nie poinformowano go o ryzyku kursowym z nią związanym.

Oceniając zeznania powoda, Sąd miał na uwadze, że jest on bezpośrednio zainteresowany korzystnym dla siebie rozstrzygnięciem niniejszej sprawy. Jednakże – mając na uwadze treść jego zeznań oraz okoliczność, że znalazły one potwierdzenie w dowodach z dokumentów – Sąd ocenił je jako wiarygodne, logiczne i rzeczowe.

Podstawę ustaleń faktycznych stanowiły także same twierdzenia stron o okolicznościach faktycznych sprawy. W zakresie, w jakim druga strona je przyznała lub im nie zaprzeczyła, uznać należało je za bezsporne (art. 229 – 230 k.p.c.).

Na podstawie art. 235² § 1 pkt 2 k.p.c. Sąd pominął dowody: dokumentów, wymienionych w pkt IV ppkt 3 pozwu (ekspertyza) (k. 6v); z opinii biegłego sądowego, zgłoszonej w pkt IV ppkt 13 pozwu (k. 7 – 7v); z dokumentów, wymienionych w pkt 4 lit. g) – n) odpowiedzi na pozew (k. 85 – 85v); z opinii biegłego sądowego, zgłoszonej w pkt 12 odpowiedzi na pozew (k. 86) oraz w piśmie strony pozwanej z 03 sierpnia 2022 roku (k. 216). Ponadto Sąd oddalił, zawarte w pozwie, wnioski powoda o zobowiązanie strony pozwanej do złożenia dokumentów (k. 6).

Sąd uznał, że w/w dowody nie mają istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy. Irrelevantne w niniejszej sprawie okazały się bowiem w szczególności ustalenia, dotyczące praktyki pozwanego Banku związanej z udzielaniem kredytów hipotecznych indeksowanych do waluty obcej oraz obowiązujących w Banku w tym zakresie procedur. W niniejszej sprawie istotne były bowiem ustalenia, dotyczące tego, jakich informacji udzielono konkretnie powodowi przed zawarciem spornej Umowy a nie fakty, dotyczące procedur istniejących w tym czasie w Banku.

Odnośnie dowodów z opinii biegłych sądowych, zgłoszonego przez obie strony postępowania, oraz z prywatnych wycień powoda, dotyczących tzw. nadpłat kredytu, to fakty, które miały być wykazane tymi dowodami, nie miały istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie – wobec oceny prawnej przedmiotowej Umowy, dokonanej w dalszej części uzasadnienia.

Natomiast odnośnie zgłoszonych przez stronę pozwaną dowodów z dokumentów, dotyczących zmian Regulaminu po zawarciu spornej Umowy, to wskazać należy, iż w niniejszej sprawie dla jej rozstrzygnięcia nie miało istotnego znaczenia, czy po zawarciu Umowy doszło do zmian Regulaminu, gdyż Sąd analizował treść postanowień Umowy i Regulaminu na datę zawarcia Umowy a nie zmiany, które nastąpiły po tej dacie.

Sąd zważył, co następuje:

Żądania główne powoda o ustalenie nieważności Umowy kredytu oraz o zapłatę – co do kwoty głównej – zasługiwały na uwzględnienie w całości. Roszczenie główne zostało oddalone w niewielkim zakresie, dotyczącym części żądania odsetkowego. Wobec tego, Sąd w ogóle nie orzekał w przedmiocie żądania ewentualnego, zgłoszonego przez powoda na wypadek uznania spornej Umowy za zgodną z prawem.

W pierwszej kolejności wskazać należy, iż stanowisko powoda okazało się uzasadnione w części, opierającej się na zarzucie nieważności Umowy kredytu na skutek usunięcia z niej klauzul indeksacyjnych. Do wniosku o nieważności Umowy prowadzi analiza jej postanowień pod kątem abuzywności.

Kolejno wskazać należy, iż w uzasadnieniu wyroku nie ma potrzeby i nie ma obowiązku wyrażania szczegółowego stanowiska do wszystkich poglądów prezentowanych przez strony, o ile nie miały one istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy (por. wyrok Sądu Najwyższego z 29 października 1998 roku w sprawie II UKN 282/98, Legalis 44600, oraz wyrok ETPCZ z 21 lipca 2015 roku w sprawie D. przeciwko Turcji 41721/04, Legalis 1378918).

Dopuszczalne – a w świetle brzmienia art. 327⁽¹⁾ § 2 k.p.c. wręcz konieczne – jest rozprawienie się z poszczególnymi zarzutami niejako en bloc, poprzez zaprezentowanie odmiennego zapatrywania w kwestii faktów lub prawa nie pozostawiające przestrzeni dla racjonalnej obrony pozostałych zarzutów, które – przy uwzględnieniu koncepcji sądu – stają się wówczas bezprzedmiotowe (por. uzasadnienie wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 20 grudnia 2017 roku w sprawie VI ACa 1651/15, Legalis 1733044). Większość zagadnień prawnych składających się na decyzje procesowe znalazło już rozstrzygnięcie – przynajmniej na poziomie Sądu Apelacyjnego – i nie wymaga nadmiernie szerokiego omówienia. Wobec tego, Sąd – stosownie do wymogów art. 327⁽¹⁾ § 2 k.p.c. – sporządził niniejsze uzasadnienie w sposób możliwie zwięzły.

Przechodząc do prawnej analizy przedmiotowej Umowy, wskazać należy, iż mają do niej zastosowanie przepisy ustawy Prawo bankowe.

Zgodnie zaś z art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku – Prawo bankowe (Dz.U z 2002 roku, Nr 72, poz. 665, t.j. z późn. zm.) (dalej też jako „UPrB”) – w brzmieniu obowiązującym w dniu zawarcia spornej Umowy – przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu. Stosownie do art. 69 ust. 2 cytowanej ustawy umowa kredytu powinna być zawarta na piśmie i określać w szczególności: strony umowy, kwotę i walutę kredytu, cel, na który kredyt został udzielony, zasady i termin spłaty kredytu, wysokość oprocentowania kredytu i warunki jego zmiany, sposób zabezpieczenia spłaty kredytu, zakres uprawnień banku związanych z kontrolą wykorzystania i spłaty kredytu, terminy i sposób postawienia do dyspozycji kredytobiorcy środków pieniężnych, wysokość prowizji, jeżeli umowa ją przewiduje, warunki dokonywania zmian i rozwiązania umowy.

Z powyższego wynika zatem, że umowa kredytu jest umową nazwaną, dwustronnie zobowiązującą. Na jej podstawie bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji drugiej strony – kredytobiorcy kwotę środków pieniężnych (kwotę kredytu), a kredytobiorca zobowiązuje się zwrócić kwotę wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami. Uprawnienie kredytobiorcy polega na tym, że może domagać się od banku wypłaty kredytu a obowiązek polega na tym, że ma zwrócić wypłaconą mu kwotę wraz z odsetkami. Umowa kredytu jest umową odpłatną, gdyż na kredytobiorcę nakłada obowiązek zapłacenia bankowi odsetek oraz prowizji, które mają charakter wynagrodzenia za korzystanie ze środków pieniężnych banku. Ponadto jest to umowa konsensualna, czyli dochodzi do skutku w wyniku samego uzgodnienia przez strony jej podstawowych postanowień. Przedmiotem kredytu musi być określona kwota pieniężna. W umowie muszą być także określone zasady spłaty sumy kredytu.

Ponadto wskazać należy, iż sporna Umowa została zawarta przed zmianą ustawy Prawo bankowe, dokonaną ustawą z dnia 29 lipca 2011 roku (Dz.U. z 2011 roku, Nr 165, poz. 984), na mocy której dodano art. 69 ust. 2 pkt 4a UPrB, zgodnie z którym w przypadku umowy o kredyt denominowany lub indeksowany do waluty innej niż waluta polska, umowa kredytu powinna zawierać szczegółowe zasady określenia sposobów i terminów ustalania kursu wymiany walut, na podstawie którego w szczególności wyliczana jest kwota kredytu, jego transz i rat kapitałowo - odsetkowych oraz zasady przeliczania na walutę wypłaty albo spłaty kredytu. Ustawa ta wprowadziła także uregulowanie, zawarte w art. 69 ust. 3 zdanie 1 UPrB, zgodnie z którym w przypadku umowy o kredyt denominowany lub indeksowany do waluty innej niż waluta polska, kredytobiorca może dokonywać spłaty rat kapitałowo – odsetkowych bezpośrednio w tej walucie oraz dokonać przedterminowej spłaty pełnej lub częściowej kwoty kredytu bezpośrednio w tej walucie.

Powyższe nie stanowi ustawowej definicji kredytu indeksowanego lub denominowanego. Przyjmuje się jednak, że kredyt denominowany lub indeksowany do waluty obcej to kredyt udzielony w złotych polskich, którego kwota jest odnoszona do waluty obcej. Kredyt taki jest kredytem złotowym, z tym, że na skutek denominacji lub indeksacji, saldo kredytu wyrażane jest w walucie obcej, do której kredyt został denominowany lub indeksowany. Kredytobiorca może dokonywać spłaty rat kredytu bądź w walucie, do której kredyt został denominowany lub indeksowany bądź w walucie polskiej, po przeliczeniu raty wyrażonej w walucie. Wypłata kredytu indeksowanego lub denominowanego do waluty obcej następuje w złotych polskich, zaś operacja z walutą obcą dokonywana jest jedynie „na papierze” dla

celów księgowych, do faktycznego przekazania wartości dewizowych nie dochodzi. Do faktycznego obrotu dewizowego dochodzi dopiero wówczas, gdy strony uzgodnią, że spłata kredytu przez kredytobiorcę następować będzie w walucie, do której kredyt indeksowano lub denominowano.

Mając powyższe na uwadze, dokonać należy rozróżnienia pomiędzy kredytem indeksowanym do waluty obcej a kredytem czysto walutowym. W przeciwieństwie do kredytu indeksowanego, kredyt walutowy to kredyt udzielony w innej niż PLN walucie, a zatem również w tej walucie wypłacany i spłacany. W niniejszej sprawie z uwagi na to, iż środki finansowe zostały wypłacone powodowi w walucie polskiej oraz Umowa przewidywała, że w takiej też walucie powód będzie spłacać raty kapitałowo – odsetkowe, z całą pewnością należy mówić o kredycie indeksowanym, nie zaś kredycie walutowym.

Przedmiotowa Umowa kredytu w § 1 ust. 2 i 3 przewidywała, że kwota kredytu wynosi 364 500,00 zł oraz że walutą waloryzacji kredytu jest CHF. Dodać przy tym należy, iż użyte w Umowie pojęcie „waloryzacja” na określenie mechanizmu przeliczeniowego odpowiada w/w pojęciu „indeksacja”. Stosownie natomiast do § 1 ust. 3A ust. 1 Umowy kwota kredytu wyrażona w walucie waloryzacji na koniec dnia 03 października 2008 roku według kursu kupna waluty z tabeli kursowej (...) Banku SA wynosiła 171 505,19 CHF a kwota ta miała charakter informacyjny i nie stanowiła zobowiązania Banku. Wartość kredytu wyrażona w walucie obcej w dniu uruchomienia kredytu mogła być różna od wskazanej. Stosownie zaś do treści § 7 ust. 1 zdanie 2 Umowy kwota kredytu wyrażona w CHF miała być określona na podstawie kursu kupna waluty CHF z tabeli kursowej (...) Banku S.A. z dnia i godziny uruchomienia kredytu. Natomiast § 11 ust. 4 Umowy stanowił, że raty kapitałowo – odsetkowe miały być spłacane w złotych po uprzednim ich przeliczeniu wg kursu sprzedaży CHF z tabeli kursowej (...) Banku S.A., obowiązującego na dzień spłaty z godziny 14:50.

Zgodnie zatem z postanowieniami przedmiotowej Umowy, kredyt miał zostać wypłacony w złotych polskich, waloryzowany (indeksowany) kursem innej waluty – CHF. Natomiast z walutą CHF powiązana była inna stopa referencyjna niż dla PLN, tj. nie WIBOR, lecz LIBOR. Kwota wypłacona powodowi w PLN zgodnie z Umową w dniu uruchomienia kredytu miała być przeliczona na CHF według kursu kupna CHF określonego w tabeli kursowej (...) Banku S.A. z dnia i godziny uruchomienia kredytu. Wysokość rat kapitałowo – odsetkowych miała zaś zostać ustalona z zastosowaniem kursu sprzedaży CHF, obowiązującego w dniu spłaty z godziny 14:50, zgodnie z tabelą kursową (...) Banku S.A.

Zaznaczenia wymaga, że o tym, iż walutą kredytu był PLN świadczy nie tylko kwota kredytu, wskazana jednoznacznie w Umowie w PLN, ale także waluta zabezpieczeń ustanowionych w Umowie, przede wszystkim zabezpieczenia hipotecznego, w którym wartość hipoteki kaucyjnej wyrażona była w PLN (§ 3 ust. 1 Umowy). Zgodnie z art. 68 ustawy o księgach wieczystych i hipotece (t.j. Dz.U. z 2001 roku, Nr 124, poz. 1361 z późn. zm.) – w brzmieniu obowiązującym na datę zawarcia analizowanej Umowy – hipoteka zabezpiecza jedynie wierzytelności pieniężne i może być wyrażona tylko w oznaczonej sumie pieniężnej. Jeżeli wierzytelność zgodnie z prawem została wyrażona w innym pieniądzu niż pieniądz polski, hipotekę wyraża się w tym innym pieniądzu. Gdyby zatem wierzytelność – czyli kredyt – była wyrażona w CHF, również hipoteka powinna zostać wyrażona w CHF.

Podkreślić należy, iż zastosowany w Umowie mechanizm indeksacji nie zmieniał kwoty i waluty kredytu, wyrażonej w PLN, a stanowił on jedynie klauzulę przeliczeniową, mocą której strony ustaliły, że zobowiązanie wyrażone w walucie polskiej w dniu uruchomienia kredytu, a zatem z chwilą wykonania zobowiązania Banku do wypłaty kredytu (co nastąpić miało w PLN), miało zostać przeliczone na walutę obcą – na CHF, Kredytobiorca zobowiązany był do dokonania spłaty kredytu – przy czym wysokość rat, uiszczanych w PLN, obliczona miała być według kursu sprzedaży CHF.

Wskazać należy, iż zgodnie z jednolitą linią orzecznictwa Sądu Najwyższego, przed wejściem w życie w/w ustawy z dnia 29 lipca 2011 roku, tzw. „ustawy antyspreadowej”, dopuszczalne było na zasadzie swobody umów zaciągnięcie zobowiązania kredytowego w walucie obcej z równoczesnym zastrzeżeniem, że wypłata i spłata kredytu będzie dokonywana w walucie krajowej (por. wyroki Sądu Najwyższego: z 25 marca 2011 roku, IV CSK 377/10; z 29 kwietnia

2015 roku, V CSK 445/14; z 22 stycznia 2016 roku, I CSK 1049/14; z 27 lutego 2019 roku, II CSK 19/18 oraz z 11 grudnia 2019 roku, V CSK 382/18). Argumentem przemawiającym za dopuszczalnością zawierania umów o kredyt indeksowany do waluty obcej przed wejściem w życie w/w ustawy nowelizującej było właśnie wprowadzenie do ustawy Prawo bankowe przepisu dotyczącego kredytów indeksowanych do waluty innej niż polska. Racjonalny ustawodawca nie wprowadziłby bowiem do porządku prawnego umowy, co do której zachodzą przesłanki do stwierdzenia jej nieważności.

Umowa kredytu indeksowanego, przewidującego spread walutowy, mieściła się zatem w konstrukcji ogólnej umowy kredytu bankowego i stanowiła jej możliwy wariant (art. 353¹ k.c. w związku z art. 69 UPrB).

Mając powyższe na uwadze oraz treść wyżej cytowanych postanowień § 1 ust. 2 – 3A, § 7 ust. 1 zdanie 2 oraz § 11 ust. 4 Umowy, stwierdzić należało, iż niezasadne okazały się zarzuty powoda, dotyczące naruszenia art. 69 UPrB. W § 1 ust. 2 Umowy wskazano bowiem, że kwota kredytu wynosiła 364 500,00 zł. Zgodnie z postanowieniami § 7 ust. 1 zdanie 2 oraz § 11 ust. 4 Umowy, kredyt miał być wypłacony oraz miał być spłacany w złotych polskich przy zastosowaniu kursu wymiany waluty indeksacji CHF. W Umowie strony uzgodniły zatem, że wypłacie podlegać będzie konkretna kwota wyrażona w złotych polskich oraz że saldo kredytu będzie określone w CHF, tj. że wartość wypłaconej w złotych polskich kwoty zostanie przeliczona na CHF według kursu kupna z tabeli kursowej (...) Banku S.A., obowiązującej w dniu uruchomienia kredytu. Natomiast do ustalenia wysokości spłacanych rat kredytu zastosowanie miał mieć kurs sprzedaży, obowiązujący w dniu płatności raty kredytu z godziny 14:50, zgodnie z tabelą kursową (...) Banku S.A. W przedmiotowej Umowie określono zatem kwotę kredytu oraz określone zostały warunki spłaty kredytu.

W ocenie Sądu, samo wprowadzenie do Umowy postanowienia przewidującego mechanizm indeksacji – z wyżej wskazanych już względów – nie było sprzeczne z treścią art. 69 ust. 1 i 2 UPrB, gdyż nie naruszało zasady swobody umów, wyrażonej w art. 353¹ k.c. Natomiast inną kwestią jest sposób określenia przez pozwanego Banku mechanizmu indeksacji poprzez odesłanie do kursów walut, ustalanych w tabelach kursowych (...) Banku S.A., tworzonych przez Bank, o czym będzie mowa w dalszej części uzasadnienia.

I. NIEDOZWOLONE POSTANOWIENIA UMOWNE

Odnosząc się do zarzutów powoda, dotyczących abuzowości kwestionowanych postanowień, zawartych w Umowie, wskazać należy, iż w ocenie Sądu, postanowienia te, określające sposoby wyliczenia kwoty kredytu, podlegającej spłacie i wysokości rat kredytu, stanowią postanowienia niedozwolone, a tym samym nie wiążą powoda. Przy czym, w ocenie Sądu, wyeliminowanie tych postanowień z przedmiotowej Umowy prowadzi w niniejszej sprawie do jej upadku, a więc do jej nieważności.

Zgodnie z art. 385¹ § 1 k.c. postanowienia umowy zawieranej z konsumentem niezgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny.

Wskazać należy, iż regulacja, zawarta w art. 385⁽¹⁾ – 385⁽³⁾ k.c., stanowi implementację dyrektywy 93/13, co rodzi określone konsekwencje dla wykładni tych przepisów. Przede wszystkim musi ona prowadzić do takich rezultatów, które pozwolą urzeczywistnić cele dyrektywy. Sądy krajowe, stosując prawo wewnętrzne, zobowiązane są tak dalece, jak jest to możliwe, by dokonywać jego wykładni w świetle brzmienia i celu tej dyrektywy, tak by osiągnąć przewidziany w niej rezultat, a zatem zastosować się do art. 288 akapit trzeci Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (tak m.in. wyrok TSUE C-377/14). Krajowe sądy i trybunały powinny tak wyklądać prawo wewnętrzne, aby w pełni uwzględniło ono nie tylko literę, ale i ducha prawa unijnego (tak E. Łętowska w: System prawa prywatnego T.5 – Zobowiązania część ogólna, Warszawa 2013, s. 30). Stosując zatem art. 385⁽¹⁾ k.c. należy stosować wykładnię przyjazną dla prawa unijnego – w szczególności potwierdzoną orzeczeniami Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (dalej jako „TSUE” lub „Trybunał Sprawiedliwości”).

W ocenie Sądu, w niniejszej sprawie zostały spełnione wszystkie przesłanki, określone w powołanym wyżej art. 385¹ k.c., pozwalające uznać postanowienia, łączącej strony Umowy, dotyczące mechanizmu indeksacji, za klauzule abuzywne.

W pierwszej kolejności wskazać należy, iż rozważając abuzywność kwestionowanych postanowień umownych, Sąd miał na uwadze, iż były już one przedmiotem kontroli przez Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej też jako „SOKiK”).

Kwestionowane postanowienie umowne, zawarte w § 11 ust. 4 przedmiotowej Umowy, wpisane zostało do rejestru niedozwolonych klauzul umownych pod numerem 5743 na podstawie wyroku Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 27 grudnia 2010 roku, wydanego w sprawie XVII AmC 1531/09, w której stroną pozwaną był (...) Bank S.A. w W.. Wyrok ten został utrzymany w mocy wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 07 maja 2013 roku, wydanym w sprawie VI ACa 441/13.

Natomiast w dniu 28 maja 2021 roku do rejestru niedozwolonych postanowień umownych pod numerem 7770 na podstawie prawomocnego wyroku SOKiK z dnia 19 kwietnia 2016 roku, wydanego w sprawie XVII AmC 2939/14, w której stroną pozwaną był (...) S.A., wpisane zostało postanowienie umowne, zawarte w § 7 ust. 1 Umowy.

Wpisanie do rejestru klauzul niedozwolonych powyższych postanowień, stosowanych w umowach przez pozwaną Bank, również przemawia za uznaniem w niniejszej sprawie kwestionowanych postanowień umownych za klauzule abuzywne. Dodać należy, iż do rejestru tego wpisywane są postanowienia uznane za niedozwolone prawomocnym wyrokiem Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Zgodnie natomiast ze stanowiskiem, wyrażone przez Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 07 lipca 2021 roku w sprawie I CSKP 222/21 (LEX nr 3218438), w przypadku istnienia prawomocnego wyroku uznającego określone postanowienie wzorca za niedozwolone, w procesie obejmującym incydentalną kontrolę wzorca, toczącym się pomiędzy przedsiębiorcą, który był pozwanym w sprawie o uznanie postanowienia za niedozwolone, a podmiotem, który jako konsument zawarł z nim umowę, sąd nie powinien już oceniać, czy określone postanowienie jest niedozwolone, gdyż kwestia ta została rozstrzygnięta i rozstrzygnięcie w tej mierze ma charakter wiążący (zob. uzasadnienie uchwały siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 20 listopada 2015 roku, III CZP 17/15, OSNC 2016, Nr 4, poz. 40, w którym przyjęto prejudycjalny charakter orzeczenia wydanego w ramach kontroli abstrakcyjnej dla sporów indywidualnych).

Wobec wpisania kwestionowanych postanowień umownych do rejestru klauzul niedozwolonych Sąd co do zasady nie mógł odmiennie ocenić określonych postanowień umownych i był zobowiązany do przyjęcia, że postanowienie o takiej treści jako niedozwolone postanowienie umowne spełniały wszystkie określone w przepisach kodeksu cywilnego przesłanki. Nawet zatem przyjęcie, że w sprawie niniejszej powód zostałby prawidłowo pouczony o ryzyku kursowym, nie mogło prowadzić do wniosku, że kwestionowane postanowienia nie są abuzywne.

Ponadto Sąd miał na uwadze, iż zgodnie z wyrokiem TSUE z dnia 21 września 2023 roku w sprawie C -139/22 Artykuł 3 ust. 1, art. 7 ust. 1 i art. 8 dyrektywy Rady 93/13/EWG z dnia 05 kwietnia 1993 roku w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich należy interpretować w ten sposób, że nie stoją one na przeszkodzie temu, by warunek umowny, który nie był indywidualnie negocjowany, został uznany przez właściwe organy krajowe za nieuczciwy z tego tylko powodu, że jego treść jest równoznaczna z treścią postanowienia wzorca umowy wpisanego do krajowego rejestru klauzul niedozwolonych.

Mając powyżej na uwadze, wobec wpisania kwestionowanych klauzul umownych do rejestru klauzul niedozwolonych na podstawie prawomocnych wyroków Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, wydanych w sprawach, w których pozwanym był (...) S.A. oraz wobec wiążącego charakteru tych wyroków – w niniejszej sprawie, celem ustalenia,

czy kwestionowane postanowienia stanowią klauzule abuzywne, wystarczające było ustalenie, czy powód, zawierając przedmiotową Umowę, działał jako konsument oraz czy kwestionowane postanowienia zostały z nim indywidualnie uzgodnione.

Z dowodów zgromadzonych w sprawie jednoznacznie wynika, że pozwany Bank zawarł przedmiotową Umowę w ramach prowadzonej działalności gospodarczej w zakresie czynności bankowych (art. 43⁽¹⁾ k.c.), natomiast powód zawarł ją jako konsument (art. 22⁽¹⁾ k.c.). Środki pochodzące z kredytu miały zostać przeznaczone – i faktycznie zostały przeznaczone – na zakup lokalu mieszkalnego, który służył zaspokojeniu potrzeb mieszkaniowych powoda do 2012 roku. Powód ani w chwili zawierania Umowy ani później nie prowadził działalności gospodarczej. Bez znaczenia pozostaje fakt, iż powód wynajmuje obecnie kredytowany lokal mieszkalny. Tego rodzaju okoliczność, w realiach tej sprawy, nie pozbawia powoda statutu konsumenta. Zawarcie Umowy nastąpiło w celu zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych powoda, który zamieszkał w kredytowanym lokalu do 2012 roku. Nabycie lokalu nie nastąpiło zatem w celach zarobkowych, czy inwestycyjnych, ale mieszkaniowych. Wskazać w tym miejscu należy, iż dla przyznania podmiotowi statusu konsumenta istotne jest by przesłanki uznania go za konsumenta były spełnione w chwili dokonywania czynności. Późniejsze zmiany przeznaczenia nabytego dobra lub usługi nie powinny z reguły prowadzić do zmiany raz przyjętego ustalenia (tak też Sąd Apelacyjny w Gdańsku w wyroku z 09 lutego 2012 roku, w sprawie V ACa 96/12, OSAGd 2012, Nr 2, s. 32). Na podobnym stanowisku, co do chwili dokonywania oceny, stoi TSUE, wskazując (wyrok TSUE z 22 stycznia 2018 roku, w sprawie C-498/16, S. v. (...), Legalis, pkt 38), że za prawnie relewantny dla dokonania oceny należy uznać moment zawierania umowy, a późniejsze okoliczności, które powodują że umowa nabiera z czasem charakteru gospodarczego lub zawodowego nie mają znaczenia.

W ocenie Sądu, dla oceny statusu powoda jako konsumenta nie miał również znaczenia podnoszony przez pozwanego Bank fakt, iż w dacie podpisania Umowy powód miał wykształcenie wyższe i pracował jako programista. Dodać w tym miejscu należy, iż dla objęcia ochroną na podstawie art. 385¹ k.c. nie mają znaczenia żadne osobiste cechy konsumenta takie jak wykształcenie, wykonywany zawód, stan wiedzy, stan majątkowy czy poziom staranności, zorientowania i uwagi przy zawieraniu umowy z przedsiębiorcą. Normatywna definicja konsumenta wynikająca z art. 22¹ k.c. nie odnosi się do cech osobowych konkretnego podmiotu, w tym jego wiedzy i doświadczenia, a ocenie statusu konsumenta nie powinny służyć okoliczności pozaustawowe nie wynikające z tego przepisu. W konsekwencji wedle judykatury znajomość zagadnień związanych z obrotem instrumentami finansowymi, dążenie do odniesienia korzyści finansowych z takich transakcji, świadome podejmowanie ryzyka inwestycyjnego nie świadczy per se o tym, że czynności te nie zmiierają do zaspokojenia osobistych potrzeb konsumpcyjnych (por. postanowienie Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z 18 czerwca 2020 roku, w sprawie II CSK 623/19, wyroki Sądu Najwyższego z 17 kwietnia 2015 roku, w sprawie I CSK 216/14, Glosa 2016, nr 3, str. 66, z 13 czerwca 2013 roku, w sprawie II CSK 515/11, z 13 czerwca 2012 roku, w sprawie II CSK 515/11, i z 08 czerwca 2004 roku, w sprawie I CK 635/03).

Mając powyższe na uwadze, stwierdzić należało, iż powodowi przysługiwał status konsumenta, a więc że uprawniony jest on do ochrony, przewidzianej w art. 385¹ k.c.

Nie budziło również wątpliwości, że postanowienia przedmiotowej Umowy, dotyczące indeksacji, nie były uzgadniane z powodem indywidualnie przed zawarciem Umowy. Nieuzgodnione indywidualnie są te postanowienia umowy, na których treść konsument nie miał rzeczywistego wpływu. W szczególności odnosi się to do postanowień umowy przejętych z wzorca umowy zaproponowanego konsumentowi przez kontrahenta (art. 385¹ § 3 k.c.). Przy czym należy podkreślić, że wzorce są to klauzule, opracowane przed zawarciem umowy i wprowadzane do stosunku prawnego przez jedną ze stron w ten sposób, że druga strona nie ma wpływu na ich treść. Są one zwykle opracowywane w oderwaniu od konkretnego stosunku umownego i w sposób jednolity określają one treść przyszłych umów, stąd strona która wyraziła zgodę na stosowanie wzorca nie może zmieniać jego treści według swojej woli. Ciężar dowodu, że dane postanowienie umowne zostało uzgodnione indywidualnie, spoczywa na tym, kto się na to powołuje (art. 385¹ § 4 k.c.). Natomiast strona pozwana w niniejszej sprawie nie wykazała, aby powód miał jakikolwiek wpływ na postanowienia umowne dotyczące indeksacji. Samo zaakceptowanie przez powoda kwestionowanych postanowień

poprzez podpisanie przedmiotowej Umowy nie oznacza, że postanowienia te zostały z nim indywidualnie uzgodnione bądź że miał ona realny wpływ na ich treść.

Kolejno wskazać należy, iż konsekwencje usunięcia z umowy postanowień określających mechanizm indeksacji szczegółowo rozważył TSUE w wyroku C-260/18. Potwierdzając stanowisko polskiego sądu odsyłającego, Trybunał Sprawiedliwości wskazał, że po usunięciu uznanego za abuzywne odesłania do kursów kupna i sprzedaży z tabeli kursowej banku niemożliwe jest określenie kursu wymiany, a tym samym wykonanie przedmiotowej umowy, a zatem że skuteczne zakwestionowanie kursów wymiany walut jest równoznaczne z usunięciem postanowień o indeksacji w całości (pkt 24 i 36). Tym samym w świetle przepisów prawa krajowego utrzymanie umowy bez zawartych w niej warunków nie jest możliwe, co musi prowadzić do jej nieważności, czemu nie sprzeciwia się art. 6 Dyrektywy (pkt. 43). Dzieje się tak w szczególności, gdy – jak w sprawie niniejszej – usunięcie postanowień dotyczących kursów oznacza pośrednie usunięcie z umowy ryzyka kursowego, które jest bezpośrednio związane z indeksacją umowy. Skoro warunek ryzyka kursowego jest traktowany jako określający główny przedmiot umowy kredytu (pkt 44), to bez niego utrzymanie obowiązywania umowy nie jest możliwe, gdyż powoduje to zmianę charakteru umowy.

Ponadto w wyroku z dnia 29 kwietnia 2021 roku w sprawie C-19/20 Trybunał Sprawiedliwości wskazał, że skutki stwierdzenia przez sąd istnienia nieuczciwego warunku w umowie, zawartej między przedsiębiorcą a konsumentem, podlegają przepisom prawa krajowego, przy czym kwestia utrzymania się w mocy takiej umowy powinna być oceniana z urzędu przez sąd krajowy zgodnie z obiektywnym podejściem na podstawie tych przepisów.

Natomiast zgodnie z wyrokiem TSUE z dnia 18 listopada 2021 roku w sprawie C-212/20 w przypadku stwierdzenia przez sąd krajowy nieważności nieuczciwego warunku umowy zawartej między przedsiębiorcą a konsumentem art. 6 ust. 1 dyrektywy 93/13 należy interpretować w taki sposób, iż niezgodny z tym artykułem jest przepis prawa krajowego dający sądowi krajowemu możliwość uzupełnienia tej umowy poprzez zmianę treści owego warunku. Gdyby bowiem sąd krajowy mógł zmieniać treść nieuczciwych warunków zawartych w takich umowach, to takie uprawnienie mogłoby zagrażać realizacji długoterminowego celu ustanowionego w art. 7 dyrektywy 93/13. Uprawnienie to przyczyniałoby się bowiem do wyeliminowania zniechęcającego skutku wywieranego na przedsiębiorców poprzez sam brak stosowania takich nieuczciwych warunków wobec konsumentów, ponieważ nadal mogliby oni dostrzegać korzyść w stosowaniu rzeczonych warunków, wiedząc, że nawet gdyby miały one być unieważnione, to jednak umowa mogłaby zostać uzupełniona w niezbędnym zakresie przez sąd krajowy, tak aby zagwarantować w ten sposób interes rzeczonych przedsiębiorców. TSUE w wyroku tym wskazał, że jedynie w wypadku, gdyby stwierdzenie nieważności nieuczciwego warunku zobowiązywało sąd do unieważnienia umowy w całości, narażając tym samym konsumenta na szczególnie niekorzystne konsekwencje, w związku z czym unieważnienie to skutkowałoby niejako ukaraniem konsumenta, sąd krajowy mógłby zastąpić ten warunek przepisem prawa krajowego o charakterze dyspozytywnym. Ponadto TSUE dodał, że art. 6 ust. 1 dyrektywy 93/13 stoi na przeszkodzie wypełnieniu luk w umowie spowodowanych usunięciem z niej nieuczciwych warunków wyłącznie na podstawie przepisów krajowych o charakterze ogólnym, przewidujących, że skutki wyrażone w treści czynności prawnej są uzupełniane przez skutki wynikające również z zasad słuszności lub ustalonych zwyczajów, które nie stanowią przepisów dyspozytywnych lub przepisów mających zastosowanie, w przypadku gdy strony umowy wyrażą na to zgodę.

Wobec powyższego, stwierdzić należy, iż niedopuszczalne jest uzupełnienie abuzywnych postanowień umowy przez sąd poprzez zmianę treści tych postanowień, gdyż mogłoby to zagrażać realizacji długoterminowych celów stawianych przez Dyrektywę 93/13 (wyrok TSUE C-19/20 pkt 67 i 68). Jeśli umowa po wyłączeniu z niej nieuczciwych warunków nie może obowiązywać, sąd może – jedynie w celu uniknięcia penalizujących konsumenta konsekwencji – uzupełnić umowę przepisami dyspozytywnymi (wyrok TSUE C-26/13 K. pkt 82-85). Niezależnie od wątpliwości co do możliwości zastąpienia kursu Banku kursem średnim NBP, należy zauważyć, że tego rodzaju zabieg nie usunąłby znaczącej nierównowagi między stronami, jaka powstała ze szkodą dla konsumenta na skutek włączenia do umowy warunku ryzyka kursowego.

Ponadto za niedopuszczalnością takiego „uzupełniania” umowy wypowiedział się TSUE w wyroku z dnia 08 września 2022 roku w sprawach połączonych od C#80/21 do C#82/21, w którym wskazał, że artykuł 6 ust. 1 i art. 7 ust.

1 dyrektywy 93/13 należy interpretować w ten sposób, że stoją one na przeszkodzie orzecznictwu krajowemu, zgodnie z którym sąd krajowy może, po stwierdzeniu nieważności nieuczciwego warunku znajdującego się w umowie zawartej między konsumentem a przedsiębiorcą, który pociąga za sobą nieważność tej umowy w całości, zastąpić warunek umowny, którego nieważność została stwierdzona, albo wykładnią oświadczenia woli stron w celu uniknięcia unieważnienia tej umowy, albo przepisem prawa krajowego o charakterze dyspozytywnym, nawet jeśli konsument został poinformowany o skutkach nieważności tejże umowy i zaakceptował je.

Mając powyższe na uwadze, stwierdzić należało, iż po pierwsze – po wyeliminowaniu z Umowy postanowień abuzywnych (§ 1 ust. 2 – 3A, § 7 ust. 1 i § 11 ust. 4 Umowy oraz § 25 ust. 2 Regulaminu) nie było możliwe uzupełnienie powstałych na skutek tego luk np. średnim kursem NBP. Po drugie – wskazać należy, iż po wyeliminowaniu z Umowy spornych klauzul i niezastąpieniu ich innymi postanowieniami Umowa ta nie może nadal obowiązywać z niżej podanych względów.

W pierwszej kolejności powtórzyć należy, iż opisywane we wcześniejszej części uzasadnienia klauzule indeksacyjne, stanowią element określający główne świadczenie stron umowy o kredyt indeksowany. Wobec tego, stwierdzić należy, iż usunięcie postanowienia, określającego główne świadczenia stron, prowadzi do tego, że pomiędzy stronami brak jest zgody na zawarcie umowy. To prowadzi zaś do wniosku, że na skutek stwierdzenia abuzywności wskazanych postanowień umownych i ich wyeliminowania z Umowy dochodzi do jej upadku.

Kolejno wskazać należy, iż wyeliminowanie z przedmiotowej Umowy postanowień dotyczących indeksacji, odsyłających do tabeli kursowej, prowadzi nie tylko do zniesienia mechanizmu indeksacji oraz różnic kursów walutowych, ale również pośrednio do zamknięcia ryzyka kursowego, które jest bezpośrednio związane z indeksacją. Klauzula dotycząca ryzyka wymiany określa główny przedmiot umowy kredytu indeksowanego. Usunięcie tych postanowień z umowy powoduje, że umowa ta nie może nadal obowiązywać bez tych warunków z tego powodu, że ich usunięcie spowodowałoby zmianę charakteru głównego przedmiotu umowy (por. powołany już wyżej wyrok TSUE w sprawie C-260/18).

Po wyeliminowaniu z umowy o kredyt indeksowany do waluty obcej postanowień dotyczących indeksacji – a więc postanowień wyznaczających naturę tego stosunku zobowiązaniowego – umowę należałoby zatem uznać za nieważną na podstawie art. 353¹ k.c. jako sprzeczną z naturą zobowiązania. Wyeliminowanie z przedmiotowej Umowy klauzul indeksacyjnych doprowadziłoby bowiem do takiego zniekształcenia tego stosunku zobowiązaniowego, że nie odpowiadałby on już jego naturze, której istotą jest wprowadzenie postanowień dotyczących indeksacji, pozwalających na ustalenie salda zadłużenia w walucie obcej a następnie zastosowanie do tak ustalonego salda zadłużenia oprocentowania ustalonego według stawki LIBOR.

Reasumując – stwierdzenie, że postanowienia Umowy, określające mechanizm indeksacji, stanowią klauzule abuzywne, prowadzi do upadku całej Umowy.

Wobec powyższych ustaleń, zbędne okazało się odnoszenie do kolejnych zarzutów powoda, dotyczących nieważności przedmiotowej Umowy. Już bowiem uwzględnienie powyższych zarzutów powoda skutkowało uwzględnieniem jego żądań głównych, opartych na zarzucie nieważności Umowy.

II. ŻĄDANIE USTALENIA NA PODSTAWIE ART. 189 K.P.C.

Kolejno wskazać należy, iż niewątpliwie głównym celem, jak powód w niniejszej sprawie chciał osiągnąć, było wyeliminowanie Umowy, zawartej z Bankiem, z obrotu prawnego, a więc doprowadzenie do sytuacji, w której przestaje ona istnieć ze wszystkimi tego konsekwencjami.

W ocenie Sądu, nie były trafne zarzuty strony pozwanej jakoby powód nie posiadał interesu prawnego w żądaniu ustalenia nieważności przedmiotowej Umowy kredytu.

Zgodnie z art. 189 k.p.c. powód może żądać ustalenia przez sąd istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa, gdy ma w tym interes prawny. Przepis art. 189 k.p.c. ma charakter przepisu materialnoprawnego, gdyż stanowi podstawę prawną powództw o ustalenie stosunku prawnego oraz o ustalenie prawa, i to zarówno ustalenie pozytywne, jak i negatywne. Przedmiotem ustalenia w drodze powództwa przewidzianego w art. 189 k.p.c. mogą być prawa i stosunki prawne, dla ustalenia których właściwa jest droga procesu cywilnego (np. ustalenie nieważności umowy, ugody sądowej, testamentu). Przesłanką merytoryczną powództwa o ustalenie jest interes prawny, rozumiany jako potrzeba ochrony sfery prawnej powoda, którą może uzyskać przez samo ustalenie stosunku prawnego lub prawa (por. wyrok Sądu Najwyższego z 10 czerwca 2011 roku, II CSK 568/10, Lex nr 932343).

Interes prawny istnieje wówczas, gdy zachodzi niepewność stosunku prawnego lub prawa, wynikająca z obecnego lub przewidywanego ich naruszenia lub kwestionowania. Brak interesu zachodzi wtedy, gdy sfera prawna powoda nie została naruszona lub zagrożona, bo jego prawo już zostało naruszone albo powstały określone roszczenia i może osiągnąć pełniejszą ochronę swych praw, bo może dochodzić zobowiązania pozwanego do określonego zachowania - świadczenia lub wykorzystać inne środki ochrony prawnej prowadzące do takiego samego rezultatu. Zasada ta nie ma charakteru bezwzględnej, bo powód nie traci interesu, jeżeli ochrona jego sfery prawnej wymaga wykazania, że stosunek prawny ma inną treść, w szczególności, gdy umowa jest zawarta na długi czas, a wyrok w sprawie o świadczenie za wcześniejszy okres (roszczenia dodatkowe zgłoszone przez powoda) nie usunie niepewności w zakresie wszystkich skutków prawnych mogących wyniknąć z tego stosunku w przyszłości (tak Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z 25 października 2018 roku, I ACa 623/17, Lex nr 2583325).

Sąd orzekający w niniejszym składzie podziela stanowisko wyrażone przez Sąd Apelacyjny w Gdańsku w uzasadnieniu wyroku z dnia 04 listopada 2020 roku, w sprawie V ACa 300/20, że wniesienie powództwa o zapłatę nie rozstrzygnie w sposób całkowity istniejącego pomiędzy stronami sporu co do związania ich umową kredytową. Będzie bowiem rozstrzygało spór za okresy czasu, które już upłynęły. Natomiast w sposób pełny interesy powoda zabezpieczy ustalenie, czy w istocie strony są związane zawartą umową. Rozstrzygnie bowiem kwestię dla powoda podstawową, czy wiąże go ze stroną pozwaną umowa kredytowa, czy też nie. Ustalenie nieważności umowy kredytowej da podstawę do dokonania wzajemnych rozliczeń pomiędzy stronami. Przede wszystkim zaś usunie niepewność po stronie powoda, czy ma nadal spłacać raty kredytu.

Zważywszy na powyższe, Sąd uwzględnił żądanie powoda i w pkt I sentencji wyroku ustalił, że umowa NR (...) o kredyt hipoteczny dla osób fizycznych (...) waloryzowany kursem CHF z dnia 14 października 2008 roku jest nieważna.

III. **ŻĄDANIE ZAPŁATY**

Wobec ustalenia, że przedmiotowa Umowa kredytu jest nieważna a więc że wynikający z niej stosunek prawny nie istnieje, strony tej Umowy powinny zwrócić sobie – zgodnie z teorią dwóch kondykcji – kwoty świadczone na podstawie tejże Umowy (por. uchwała Sądu Najwyższego z 16 lutego 2021 roku, w sprawie III CZP 11/20 oraz uchwała 7 Sędziów Sądu Najwyższego z 07 maja 2021 roku w sprawie III CZP 6/21). Przypomnieć należy jedynie, że teoria dwóch kondykcji polega na tym, że każda ze stron ma własne roszczenie o zwrot spełnionego świadczenia: bank o zwrot kwoty wypłaconego nominalnie kredytu, a kredytobiorca o zwrot świadczeń spełnionych na rzecz banku.

Na uwzględnienie zasługiwało zatem żądanie powoda zasądzenia od strony pozwanej na jego rzecz kwot, stanowiących sumę wpłat dokonanych przez niego na rzecz Banku na podstawie przedmiotowej Umowy w okresie wskazanym w żądaniu pozwu.

Podstawę prawną powyższego żądania powoda stanowiły przepisy art. 405 k.c. i art. 410 § 1 i § 2 k.c. Zgodnie z art. 405 k.c., kto bez podstawy prawnej uzyskał korzyść majątkową kosztem innej osoby, obowiązany jest do wydania korzyści w naturze, a gdyby to nie było możliwe, do zwrotu jej wartości. Stosownie do art. 410 § 1 k.c. przepisy artykułów poprzedzających stosuje się w szczególności do świadczenia nienależnego. Przepis art. 410 § 2 k.c. stanowi zaś, że świadczenie jest nienależne, jeżeli ten, kto je spełnił, nie był w ogóle zobowiązany względem osoby, której świadczył,

albo jeżeli podstawa świadczenia odpadła lub zamierzony cel świadczenia nie został osiągnięty, albo jeżeli czynność prawna zobowiązująca do świadczenia była nieważna i nie stała się ważna po spełnieniu świadczenia.

W niniejszym postępowaniu powód ostatecznie domagał się zasądzenia od strony pozwanej na jego rzecz kwoty 340 377,57 zł, podając, że stanowi ona sumę kwot, pobranych od niego przez Bank na podstawie spornej Umowy w okresie od 14 października 2008 roku do 05 maja 2022 roku.

Wobec tego, iż strona pozwana zobowiązana do wypowiedzenia się w przedmiocie, podanej przez powodów sumy spłat w powyższym okresie, nie wskazała wysokości kwot, pobranych przez Bank od powoda w tym okresie, a więc nie wdała się w merytoryczny spór co do wysokości świadczenia, Sąd uznał, że wysokość spłat, podana przez powoda, była pomiędzy stronami bezsporna (k. 250v).

Mając powyższe na uwadze, Sąd w pkt II sentencji wyroku zasądził od strony pozwanej (...) S.A. z siedzibą w W. na rzecz powoda żadaną przez niego kwotę 340 377,57 zł.

IV. ODSETKI

O odsetkach ustawowych za opóźnienie Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 i § 2 k.c. Zgodnie z art. 481 § 1 k.c. jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Zgodnie zaś z art. 455 k.c. jeżeli termin spełnienia świadczenia nie jest oznaczony ani nie wynika z właściwości zobowiązania, świadczenie powinno być spełnione niezwłocznie po wezwaniu dłużnika do wykonania.

Sąd uznał, iż żądanie powoda o zasądzenie na jego rzecz odsetek ustawowych za opóźnienie od żądanej kwoty jest zasadne w przeważającej części. Sąd miał na uwadze, że przed wniesieniem pozwu powód co prawda wezwał Bank do zapłaty, jednakże w wezwaniu powołał się na abuzywność klauzul umownych, dotyczących indeksacji. Dopiero w pozwie – w roszczeniu ewentualnym – oraz w modyfikacji powództwa – w żądaniu głównym – powód wyartykułował żądanie zapłaty, oparte na zarzucie nieważności Umowy. Wobec tego, Sąd uznał, iż wezwanie do zapłaty, oparte na zarzucie nieważności Umowy co do kwoty 138 000,45 zł stanowił pozew a co do kwoty 202 377,12 zł – stanowiła je modyfikacja powództwa. Sąd uznał, że wystarczającym terminem na spełnienie świadczenia przez Bank był termin tygodniowy, dlatego odsetki ustawowe za opóźnienie od kwoty, wskazanej w żądaniu ewentualnym pozwu zostały zasądzone od 8-go dnia po doręczeniu odpisu pozwu stronie pozwanej (co nastąpiło w dniu 06 maja 2021 roku - k. 77), a więc od dnia 14 maja 2021 roku do dnia zapłaty. Natomiast odsetki ustawowe za opóźnienie od kwoty, o jaką powód rozszerzył żądanie pozwu zostały zasądzone od 8-go dnia po dniu doręczenia stronie pozwanej odpisu pisma modyfikującego żądanie pozwu (co nastąpiło w dniu 22 lipca 2022 roku - k. 215), a więc od 30 lipca 2022 roku, do dnia zapłaty.

W pozostałym zakresie, Sąd oddalił roszczenie odsetkowe powoda, orzekając jak w pkt III sentencji wyroku.

V. ZARZUT PRZEDAWNIENIA

Na zakończenie wskazać należy, iż Sąd nie podzielił zarzutu strony pozwanej dotyczącego przedawnienia roszczeń powoda.

Odnosnie żądania ustalenia, wskazać należy, iż przedawnieniu nie ulegają roszczenia niepieniężne o ustalenie, oparte na art. 189 k.p.c. Ponadto dodać należy, iż zgodnie m.in. z wyrokiem TSUE z dnia 10 czerwca 2021 roku w połączonych sprawach C-776/19 do C-782/19 nie ulega przedawnieniu roszczenie konsumenta o stwierdzenie nieuczciwego charakteru warunku znajdującego się w umowie, zawartej między przedsiębiorcą a tym konsumentem.

Odnosnie roszczenia o zapłatę, to w ocenie Sąd nie ma ono charakteru okresowego, a więc nie ma do niego zastosowania 3-letni termin przedawnienia, lecz ogólny 10 – letni termin – co do wpłat dokonanych przed dniem 09 lipca 2018 roku (zgodnie z art. 5 ust. 3 ustawy z dnia 13 kwietnia 2018 roku o zmianie ustawy - Kodeks cywilny

oraz niektórych innych ustaw, Dz.U. z 2018 roku, poz. 1104) oraz 6-letni termin – co do wpłat dokonanych od 09 lipca 2018 roku. Co do zaś kwestii początku biegu terminu przedawnienia, to w niniejszej sprawie, Sąd – dzieląc argumentację, zawartą w wyroku TSUE z dnia 22 kwietnia 2021 roku w sprawie C-485/19 – uznał, że termin przedawnienia roszczenia powodów o zwrot kwot wpłaconych na podstawie niedozwolonych postanowień umownych – skutkujących nieważnością umowy – a więc o zwrot świadczenia nienależnego, zaczął biec dla powoda nie od chwili dokonania poszczególnych wpłat, lecz od chwili, kiedy powód uświadomił sobie istnienie w Umowie nieuczciwych postanowień umownych, co w niniejszej sprawie nastąpiło – jak zeznał powód na początku 2021 roku. Skoro zatem pozew w niniejszej sprawie został wniesiony w lutym 2021 roku, to stwierdzić należało, iż roszczenie powoda o zapłatę nie przedawniło się.

VI. KOSZTY PROCESU

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 100 zd. 2 k.p.c., obciążając nimi w całości stronę pozwaną, uznając, że powód uległ w nieznacznej części swojego żądania, tj. co do części roszczenia odsetkowego. Na zasądzoną od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 6 464 zł składały się: kwota 1 000 zł tytułem opłaty sądowej od pozwu, kwota 30 zł tytułem opłaty sądowej od wniesionego pisma modyfikującego powództwo, kwota 5 400 zł tytułem wynagrodzenia pełnomocnika procesowego powoda, będącego adwokatem (ustalone zgodnie z § 2 pkt 6 w zw. z § 19 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie z dnia 22 października 2015 roku, Dz.U. z 2015 roku, poz. 1800) oraz kwota 34 zł tytułem opłat skarbowych od pełnomocnictw. Na podstawie art. 98 § 1¹ k.p.c. od zasądzonych kosztów procesu Sąd zasądził również odsetki ustawowe za opóźnienie, liczone od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty.

Określając kwotę wynagrodzenia pełnomocnika procesowego powoda, Sąd miał na uwadze, że wskazana w pozwie wartość przedmiotu sporu wynosiła 125 025 zł, a uległa ona zwiększeniu dopiero w toku postępowania, na skutek rozszerzenia żądań pozwu. Stosownie zaś do § 19 w/w Rozporządzenia w razie zmiany w toku postępowania wartości stanowiącej podstawę obliczenia opłat, bierze się pod uwagę wartość zmienioną, poczynając od następnej instancji. Wobec tego, stawkę wynagrodzenia pełnomocnika procesowego powoda, Sąd ustalił od wartości przedmiotu sporu wskazanej w pozwie.

Mając powyższe na uwadze, Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)